

ת"פ 43563/06/15 - מדינת ישראל - פמ"ד נגד ג'ורג' בן יוסף סילאג'י

בית משפט השלום בבאר שבע

15 ינואר 2017

ת"פ 43563-06-15 מדינת ישראל נ' סילאג'י
תיק חיצוני: 700/12

לפני המאשימה נגד הנאשם	כב' השופט רון סולקין מדינת ישראל - פמ"ד ע"י ב"כ עו"ד נדב אוחנה ג'ורג' בן יוסף סילאג'י
---------------------------------	---

גזר דין

כתב האישום והשתלשלות הדין

הנאשם שלפני נותן את הדין בגין עבירות כדלקמן:

- זיוף בנסיבות מחמירות, בניגוד לסעיף 418 סיפא לחוק העונשין, תשל"ז 1977 (13 עבירות);
- שימוש במסמך מזויף, בניגוד לסעיף 420 לאותו חוק (13 עבירות);
- קבלת דבר במרמה, בניגוד לסעיף 415 סיפא לאותו חוק (13 עבירות);
- בידוי ראיה, בניגוד לסעיף 238 לאותו חוק (13 עבירות);
- שבועת שקר, בניגוד לסעיף 239 לאותו חוק (13 עבירות).

בהתאם לעובדות כתב האישום, בהיות הנאשם עורך דין (מאז שנת 1988) ואף נוטריון (מאז שנת 1993), פעל הנאשם, ביחד עם אדם נוסף, להגשת תביעות בשם שלושה עשר ניצולי שואה לפחות בהתאם לתכנית פיצוי שגובשה מטעם ממשלת הונגריה, תוך הכנת תצהירים ואימות חתימת הניצולים, בכזב, מבלי שנפגע עימם ומבלי שאימת את חתימתם; מבלי שאף קיבל כל הרשאה מאת מי מהם.

הנאשם קיבל את פרטיהם האישיים של הניצולים מאת האחר אשר פעל עמו.

הנאשם עשה זאת אף תוך ניצול הסמכתו כנוטריון.

הנאשם אף הגיש את המסמכים לבית המשפט המחוזי בבאר-שבע, על מנת לקבל אישור רשמי לפיו המסמכים נערכו כדין בישראל ("אפוסטיל").

הנאשם העביר המסמכים לאותו אחר שפעל עמו וקיבל תמורתם סך בן 128,000 ₪.

כאמור, הועמד הנאשם לדין, בין היתר, בגין עבירות של זיוף בנסיבות מחמירות וקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, כאשר אליבא דה תביעה התבטאו הנסיבות המחמירות בפגיעה בניצולי שואה מבוגרים; כמות מעשי המרמה; בגובה השכר שקיבל הנאשם בעבור מעשי המרמה; בניצול האמון הטבוע במקצועו של הנאשם ואף בהונאת בית המשפט.

לאחר שהוגשה, מטעם התביעה, בקשה לשמוע את נפגעי העבירה בהליך של עדות מוקדמת - הגיעו הצדדים לידי הסדר דיוני, במסגרתו הודה הנאשם בכל העובדות שבכתב האישום (למעט העובדות המיוחסות לאחר אשר פעל עמו). הנאשם הוסיף, כי לצורך קבלת התגמולים משלטונות הונגריה נדרשה גם תעודת חיים, כי הכספים אותם קיבל לא הגיעו מניצולי השואה, אלא בהעברה בנקאית מבודפשט וכי הוצאו בעבורם הקבלות כנדרש.

הנאשם הודה בכל הוראות החיקוק, אך כפר בקיומן של נסיבות מחמירות, כאשר לטענתו היתה רשלנות תורמת מטעם השלטונות ההונגריים, וכן טען, כי לא היו יותר משלושה עשר מקרים בהם פעל כפי המתואר בכתב האישום (זאת, היות שבניסוח כתב האישום נרשם כי פעל כך "לפחות בשלושה עשר מקרים"), כך שנרמז שיתכן שהיו מעשי מרמה נוספים.

המאשימה הודיעה, כי תסתפק בהודאת הנאשם, למעט בנוגע לשאלת קיומן של נסיבות מחמירות בהוראות החיקוק, כאשר לגבי נושא זה בלבד, יכריע בית המשפט, לאחר הגשת סיכומים קצרים מטעם כל אחד מהצדדים.

בהכרעת הדין מיום 22/08/16, קבע בית המשפט, כי עלה בידי התביעה הכללית לעמוד בנטל הנדרש להוכחת הנסיבות המחמירות של העבירה, ולפיכך, הורשע הנאשם בכל העבירות שבפרק ב' (הוראות החיקוק) בכתב האישום.

ראיות לעונש

במסגרת פרשת העונש הוגשו, מטעם התביעה, שלוש הצהרות נפגע העבירה מטעמים של חלק מהנפגעים המנויים בכתב האישום, וזאת בהתאם לאמור בסעיף 18 לחוק זכויות נפגעי העבירה, תשס"א - 2001.

בהתאם להצהרתה של הנפגעת **גב' לאה בראון**, ניצולת אושוויץ ילידת טרנסילוניה, 1927, פנתה לעו"ד על מנת לקבל פיצויים המגיעים לה ממשלת הונגריה, אך קיבלה תשובה, כי אדם אחר, בשם פטר שטרן (שותפו של הנאשם לעבירות -

הערה שלי), משך כבר את הכספים ועל כן לא תקבל דבר מתוך כספים אלה. לדבריה, נגרמה לה עגמת נפש קשה והיא מקווה "שהצדק יצא לאור".

בהתאם להצהרתו של הנפגע **מר מרדכי פוזנר**, יליד הונגריה, אשר נלקח, ביחד עם משפחתו, לאוקראינה בשנת 1941, ושם נרצחו הוריו ושבעת אחיו. לדבריו, שני אנשים פנו אליו בהבטחה, כי יטפלו בקבלת פיצויים מהונגריה בעבורו ובעבור בני משפחתו שנרצחו. בחלוף זמן, התברר לו, כי הממשלה ההונגרית שלמה את הפיצוי, אך הכספים לא הגיעו אליו.

בהתאם להצהרתה של הנפגעת **גב' אדית דבורה פלצ'ק**, מסרה יפוי כח לאותו פטר שטרן לקבל בעבורה פיצויים בתקופת השואה. לדבריה, נפגעה כספית, נפשית וחשה השפלה כתוצאה ממעשיו. בקשה, כי יסייעו לה לקבל את הפיצויים המגיעים לה.

מטעם הנאשם, הוגש סיכום מידע רפואי (נ/1), ממנו עולה, כי סובל, בין היתר, מתסמונת בתר-חבלתית (פוסט טראומה), הפרעות בזיכרון ובעיות שונות נוספות בתחום הגופני.

הערכת שירות המבחן למבוגרים

לבקשת הנאשם, הופנה ענינו לחקירת שירות המבחן למבוגרים.

תסקיר שירות המבחן שהוגש לתיק בית המשפט מפרט נסיבותיו האישיות של הנאשם, כבן 70, נשוי ואב לשניים, פנסיונר. בעבר, שימש כעורך דין פרטי, בעל משרד עצמאי.

אביו איבד את רעייתו ובתו בשואה ונישא בשנית לאמו של הנאשם עם תום המלחמה. לדבריו, במהלך ילדותו חווה אירועים אנטישמיים רבים והתוודע לסיפורים בדבר רצח בני משפחה רבים שלו בשואה. לפיכך, פיתח רגשות שנאה עמוקות כלפי ההונגרים.

לאחר שלמד משפטים והשתלב בעבודה בתחום זה ברומניה, עלה ארצה בהיותו בן 38 והשתקע עם משפחתו בעיר באר-שבע. תחילה, השתלב בעבודה כמאבטח בחברת שמירה, בהמשך, השתלב בלימודים להסבת ללימודי המשפטים מחו"ל לצורך קבלת הסמכה בארץ. שימש כתובע במשרדי מס ערך מוסף, ולבסוף השתלב בעבודה כסניגור פרטי בתחום המיסים.

בעקבות הסתבכויות שונות עם לקוחות, נשלל רשיונו לעסוק בעריכת דין משנת 2011. לדבריו, השותף לעבירה, אותו

פטר שטרן, פנה אליו והציע לו לחתום כנוטריון על תצהירים של ניצולי שואה. תחילה, סירב, אך כשפנה אליו פעם נוספת, הסכים לעשות כן תמורת אתן כספי, היות שהכנסותיו ירדו באותה תקופה.

שירות המבחן התרשם, כי הנאשם נוטל אחריות חלקית על מעשיו.

הנאשם יחס את העבירות לרצונו לסחוט כספים מהשלטונות ההונגריים. שירות המבחן התרשם, כי משתמש במנגנוני הגנה מסוג רציונליזציה של העבירות, תוך שנוקט בעיוותי חשיבה, על מנת להפחית מחומרת מעשיו.

שירות המבחן התרשם, כי המניעים לעבירה היו הן אידיאולוגיים והן כלכליים.

שירות המבחן התרשם, כי הנאשם אינו מעונין ואינו פנוי לבחינה של כשלו, ועל כן נמנע מהמלצה טיפולית בענינו.

עם זאת, לנוכח הערכתו, כי קימת רמת סיכון נמוכה להישנות העבירות, המליץ על עונש במסגרת צו שירות לתועלת הציבור, בתוספת מאסר מותנה, קנס, ופיצוי לנפגעי העבירה.

טענות הצדדים

התביעה הדגישה, בטיעוניה, את חומרת הפגיעה בקרבנות מבוגרים, ניצולי שואה, במצב כלכלי שאינו שפיר. לטענת התביעה, על אף שלא היה מדובר בגניבת סכומים גבוהים באופן יחסי, הרי היה בכספים אלה כדי לשפר את איכות חייהם של הניצולים.

התביעה הדגישה כי מעשי הזיוף העקביים שעשה הנאשם, תוך ניצול מעמדו כנוטריון, והכל בתכנון מראש. עם זאת, צינה התביעה, כי הנאשם הודה במעשים וחסך בזמן שיפוטי, אף מנע הצורך להביא הניצולים, אנשים מבוגרים מאוד להעיד, וכי את עובדות אלה יש לשקול לקולה.

סיכומו של דבר, עותרת התביעה להשית על הנאשם עונש מאסר בפועל במתחם שבין 3 - 7 שנות מאסר, כאשר לנוכח היעדר עברו הפלילי והודאתו באשמה - יעמוד העונש על הצד הנמוך של המתחם.

הנאשם טען, כי הכספים שהגיעו ממשלת הונגריה נלקחו על ידי שותפו לעבירות, עו"ד פטר שטרן, וכי הוא קיבל סכום מוסכם בגין חתימותיו כנוטריון ותרגום להונגרית. לדבריו, אף דיווח על הכספים האמורים לרשויות המס. לדבריו, מניעיו היו לפגוע בשלטונות הונגריה.

סיפר, כי אמנם נולד לאחר השואה, בני משפחתו, לרבות אחותו מאביו, נרצחו.

לדבריו, קיבל על עצמו האחריות למעשים.

הנאשם ביקש, כי בית המשפט יאמץ את המלצת שירות המבחן למבוגרים.

דין והכרעה

העבירות שעבר הנאשם חמורות. יש בהן משום פגיעה בקרבנות, שנסיבות חייהם קשות גם כן: המדובר בשישים, ניצולי שואה, אשר כל חייהם נתונים תחת צילן של זוועות המשטר הגרמני הנאצי של הרייך השלישי.

אף שסך הכספים שנגזלו מכל אחד מהקרבנות אינו גבוה, באופן יחסי - המדובר בכספים העשויים להיות משמעותיים לקשישים אלה, והיה בהם כדי להוות מזור כלשהו בשנות חייהם האחרונות.

אין סליחה ואין מחילה לפגיעה בקרבנות כאלה.

מעבר לפגיעה הקשה בקרבנות, למעשיו של הנאשם פן חמור נוסף - והוא הפגיעה באמון הציבור במוסד עריכת הדין ואף במוסד הנוטריון. פגיעה זו משתרעת, במקרה דנן, הן במישור הפנים מדינתי והן במישור הבינלאומי, היות שהנאשם במעמדו כעורך דין וכנוטריון כדי להונות גופי ממשל זרים.

בשל האמון שנתן המחוקק בבעלי תפקידים אלה והסמכויות שנתנו בידיהם, לרבות הסמכות לפעול בשם אחרים ולאשר אמיתותן של הצהרות ומסמכים - קל לעבור עבירות מסוג זה.

מכאן גם, שנדרשת ענישה משמעותית, במישור המעשה, שיהיה בה כדי להרתיע בעלי תפקידים מסוג זה מלנצל לרעה הסמכויות והאמון הנתונים בידיהם.

לענין הצורך להחמיר הענישה הנהוגה בסוג זה של עבירות המכונה "צווארון לבן", שיש בהן פגיעה בקנינו ובכספיו של נפגע העבירה, ראה ע.פ. 9788/03 **מדינת ישראל נ' גולן ואח'**, פ"ד נח(3) 245:

בית משפט זה עמד לא אחת על הפער הקיים בין ההכרה הברורה כי מעשים של פגיעה בגוף וברכוש הינם עבירות שמתחייבת בגינם ענישה חמורה כדי להרתיע מפני סיכון שלום הציבור ובטחונו, לבין מידת הסלחנות הננקטת לא אחת ביחס לעבירות כלכליות של צווארון לבן, שנזקן לפרט ולציבור הרחב הנו רב ביותר.

לעתים דווקא מעשי עבירה כאלה זוכים בבתי המשפט ליחס מקל ופשרני אף שנזקם לכלל, למשק ולכלכה, ולא ימונ שהציבור רוכש למערכות המשק והשלטון הוא רב ביותר. נוצר לפרקים יחס בלתי הולם בין הענישה המוטלת על עבריין הנאשם בפריצה וגניבת רחוב, לבין ענישה הנגזרת על נאשם רב מעללים, הגוזל מיליונים מכספי ציבור תוך הפרה עמוקה של חובות נאמנות ומוסר בסיסיים. על פער עמוק זה הנבקע לעתים בתפיסה העונשית הנוהגת במקומנו, יש לגשר בדרך של שמירת יחסיות הולמת בהיקפי הענישה, תוך יחוס משקל מתאים לחומרתם האמיתית של המעשים, להשלכתם השלילית ארוכת הטווח על מערכות הכלכלה והחברה, ולהיקף הנזק שהם מביאים על הציבור.

במקרים שכללו הסתבכות בעבירות מרמה וזיוף, נגזרו, הלכה למעשה, ענשים חמורים, הכוללים הן מאסר לתקופות לא מבוטלות והן עיצומים כלכליים. ראה לענין זה:

- ע.פ. 7160/10 **סמילא נ' מדינת ישראל** (2012), אושר גזר דין שניתן בגין עבירות של זיוף ומרמה, לצורך העברת מניות בתאגיד שלא כדיון, תוך זיוף חתימות של עו"ד, במסגרתו נדון הנאשם, לעונש מאסר בפועל בן חמש שנים, עיצומים כספיים בסך כולל של 170,000 ₪;
- ע.פ. 32283-11-09 **שקדי נ' מדינת ישראל וערעור שכנגד** (2010), בית המשפט המחוזי בתל-אביב החמיר ענישה בגין עבירות של זיוף ושימוש במסמך מזויף, לצורך ביצוע עסקת מקרקעין, ל- 38 חדשי מאסר בפועל וקנס בן 250,000 ₪, לנאשם בן 68 בעל עבר פלילי זניח;
- ת.פ. 2347-03-10 **מדינת ישראל נ' רימון** (2010), נאשם נדון בגין עבירות של מרמה וזיוף, פדיון כספי קופות גמל שלא כדיון, לענשים של 47 חדשי מאסר בפועל וקנס בסך 300,000 ₪. בית המשפט הדגיש, כי עונש הנאשם שהוסכם קל, עד שבית המשפט לא היה מאמץ ההסדר, אלמלא היכולת לאזן המאסר עם הטלת ענישה כספית בסכום ניכר;
- ת.פ. 41401-06-12 **מדינת ישראל נ' ספדי** (2013), הנאשם, סוכן ביטוח, נדון בגין עבירות של קבלת דבר במרמה, זיוף, שימוש במסמך מזויף, ועוד, עלכך שזיף חותמות בנק על מסמכים לצורך רישוי רכב ומסמכי ביטוח, נשפט למאסר בפועל בן 30 חדשים;
- ת.פ. 7933/08 **מדינת ישראל נ' רפאלי** (2012), הנאשם נדון בגין עבירות מרמה וזיוף, על כך שהשתמש ביפוי כח מזויף לצורך העברת זכויות במקרקעין, לעונש של מאסר בפועל בן 15 חדשים;
- ת.פ. (כפ"ס) 2951/03 **מדינת ישראל נ' ברנס** (2013), נאשם נדון בגין 11 מקרים של קבלת דבר במרמה, 9 עבירות זיוף ועוד, לעונש מאסר בפועל בן 4 שנים וענשים נוספים;
- בגזר הדין ת.פ. (ראשל"צ) 1063/07 **מדינת ישראל נ' חזיזה** נדון נאשם שהתחזה לסוכן ביטוח והונה את נפגעי העבירה תוך הוצאת כספים במרמה מהם לעונש מאסר בן 4 שנים וענשים נוספים;
- בפסק הדין עפ"ג (מחוזי באר שבע) 36792-12-11 **מלול נ' מדינת ישראל** אושר עונש בן 4 שנות מאסר על נאשם שעבר עבירות מרמה בכרטיס אשראי;

עמוד 6

בפסק הדין ע.פ. 6941/04 **מדינת ישראל נ' פורטל** החמיר בית המשפט העליון עונשה של נאשמת אשר, בהיותה סוכנת ביטוח, גנבה, בשיטתיות, כספים של לקוחותיה, בסך כולל של למעלה ממיליון ₪, מעונש מאסר בן 25 חדשים שהוטל עליה בבית המשפט המחוזי, לעונש כולל בן 40 חדשים, חרף כך שמרבית הסכומים שנגנבו הושבו לבעליהם. הנימוקים המרכזיים לכך היו רצדיביזם וכן העובדה, כי הנאשמת ניצלה את אמונם של לקוחותיה.

בגזר הדין ת.פ. 23180-12-12 **מדינת ישראל נ' מלכה** (פורסם במאגרים), נדון נאשם, יועץ פנסיה מורשה, אשר גזל מאות אלפי ₪ מקרבנות שונים, אחת מהן - ניצולת שואה כבת 93 שנים, לעונש מאסר בפועל בן 3 שנים, בצירוף עיצומים כספיים משמעותיים.

בנוגע לזיוף מסמכים כלפי רשויות, נפסקו הענשים הבאים:

בפסק דינו של בית המשפט העליון רע"פ 2863/10 **אברמשוילי נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים), אושר פסק דין של בית המשפט המחוזי בתל-אביב בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים, במסגרתו הוחמר ענשו של נאשם אשר הגיש צוואה מזויפת לבית המשפט, בליווי תצהיר כוזב ל-4 שנות מאסר בפועל וקנס כספי בן 40,000 ₪;

בגזר הדין ת.פ. (תל-אביב) 1310-04-11 **מדינת ישראל נ' סמינוב ואח'** (פורסם במאגרים) נדונו שני נאשמים שהורשעו בעבירות מרמה וזיוף, אשר באו ידי ביטוין בזיוף חוזה מכר דירה, במסירת תצהירי שקר לבית המשפט וכן מסירת עדות כוזבת - לעונשי מאסר בפועל בני 40 חדשים ו-24 חדשים. בית המשפט שם קבע מתחם ענישה המגיע עד 60 חדשי מאסר בפועל בגין אותה מסכת עבירות;

בגזר הדין ת.פ. (תל-אביב) 28241-07-10 **מדינת ישראל נ' פדלון** (פורסם במאגרים) נדון נאשם שהגיש לבית המשפט צוואה מזויפת, תצהירים כוזבים ומסר עדות שקר, לעונש מאסר בפועל בן 27 חדשים ועיצומים כספיים בסך כולל בן 415,000 ₪;

בגזר הדין ת.פ. (תל-אביב) 13932-08-09 **מדינת ישראל נ' אבירם** (פורסם במאגרים) נדון נאשם אשר מסר שטר מזויף ללשכת ההוצאה לפועל למימוש וכן תצהיר כוזב לעונש מאסר בפועל בן 20 חדשים ועיצומים כספיים בסך כולל בן 285,000 ₪;

בגזר הדין ת.פ. (נצרת) 5849-11-12 **מדינת ישראל נ' נוהי** (פורסם במאגרים) נדון נאשם אשר הורשע בעבירות של זיוף, מרמה, התחזות לאחר ועוד, בגין כך שזייף מסמך במטרה להתחמק מהתיצבות לריצוי מאסר בפועל שהוטל עליו, לעונש מאסר בפועל בן 12 חדשים;

בגזר הדין ת.פ. (ירושלים) 2982/99 **מדינת ישראל נ' אברג'ל** (פורסם במאגרים) נדון נאשם שהורשע בעבירות של זיוף, מרמה, בידוי ראיות ועדות שקר, בכך שהציג לבית המשפט חוזה מזויף ובהתאם לו טען כי רשאי להחזיק בדירה, לעונש מאסר בפועל בן 7 חדשים. יצוין, כי באותו מקרה המדובר היה בנאשם הסובל מנכות משמעותית, ומבעיות רפואיות לרבות בעיות בתחום בריאות הנפש;

בגזר הדין ת.פ. 54903-09-12 **מדינת ישראל נ' פורטנוי** נדון נאשם אשר הציג אישורים רפואיים

מזויפים לממונה על עבודות השירות בשב"ס, במסגרת עתירת אסיר שכוונה כנגד החלטה להפקיע צו ריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות, לעונש מאסר בן 10 חדשים בפועל בצירוף עיצום כספי בסך 10,000 ₪.

בנוגע לנאשמים שהם עורכי דין, נפסקו הענשים הבאים:

• בפסק הדין ע.פ. 5115/12 **מדינת ישראל נ' נילמן** (פורסם במאגרים), הוחמר ענשה של עורכת דין, אשר שמשה כאפוטרופוס לחסויים, וגנבה סך בן כ-7,000,000 ₪ ל-9 שנות מאסר.

• בפסק הדין ע.פ. 5157/05 **מדינת ישראל נ' איל**, הוחמר ענשו של עורך דין, אשר יוחסו לו תשעה אישומים של מעשי זיוף ומרמה לצורך העברת כספים בסך כולל בן כ-1,000,000 דולר ארה"ב וכ-1,100,000 ₪, כאשר הכספים במט"ח היו מופקדים בבנק בחו"ל, לעונש מאסר בפועל בן 7 שנים, בצירוף עיצומים כספיים משמעותיים.

• בגזר הדין ת.פ. 43910-02-13 **מדינת ישראל נ' אביטל ואחרים**, נדון נאשם, עו"ד אשר השתמש בהסמכתו כעו"ד לצורך הגשת תביעות פיקטיביות על מנת לעכב יציאתם מן הארץ של נתינים זרים, שחפצו להישאר כאן, וכן גזילת מאות אלפי ₪ מלקוחות, לעונש מאסר בפועל בן שנתיים ותשעה חדשים, בצירוף עיצומים כספיים.

• בגזר הדין ת.פ. 1368-12-08 **מדינת ישראל נ' מן** (פורסם במאגרים), נדון עו"ד אשר שלח יד בכספי לקוחותיו, בסכומים בני מאות אלפי ₪ לעונש מאסר בפועל בן 45 חדשים, בצירוף עיצומים כספיים.

• בגזר הדין ת.פ. 7196/02 **מדינת ישראל נ' צארום**, נדון נאשם, עו"ד, אשר גזל, במרמה, כספים בסך של מאות אלפי ₪ מלקוחות לעונש מאסר בפועל בן שנתיים.

בהינתן, כי חלק ניכר מהפסיקה ענינו גזילת כספים בסכומים גבוהים באופן ניכר מהסכומים שנגזלו במקרה דנן, ואף כי במקרה מיוחד זה, לא נגזלו הכספים ממי שהיו לקוחותיו של הנאשם, אלא מאנשים שלא היתה לו חובת אמות מיוחדת כלפיהם (מעבר לחובת האמון הכללית במסגרת תפקידיו כעורך דין וכנוטריון) - מעמיד בית המשפט את מתחם הענישה, במקרה דנן, בין שנה ועד ארבע שנות מאסר.

אשר לקביעת הענישה הספציפית במסגרת המתחם: לחומרה, יש ליקח בחשבון, כי המדובר בעבירות שנעברו באופן סדרתי, במשך תקופה, וכי הנאשם פגע, כאמור, הן באמון הציבור הכללי בארץ במוסדות עריכת הדין והנוטריון והן באמון בגופי ממשל בחו"ל באותם מוסדות, כאשר לפגיעה כזו, עלולות להיות קיימות השלכות על מידת האמון הכללי שינתן למסמכים ישראלים בחו"ל. עוד יש ליקח בחשבון, את נסיבותיהם האישיות של הקרבנות במקרה דנן, אשר לפגיעה בהם - נלווית אכזריות מיוחדת, או לכל הפחות כהות חושים של ממש.

לקולה, יביא בית המשפט בחשבון הודאת הנאשם באשמה, הן בהליכי החקירה והן בבית המשפט, בהזדמנות הראשונה (המחלוקת בין הצדדים נגעה לענין משפטי ולא חייבה שמיעת ראיות). להודאה זו משקל חשוב במקרה דנן, היות שהיה בה כדי לחסוך מנפגעי העבירה, חלקים קשישים המתגוררים בדיור מוגן בכל רחבי הארץ, מלהגיע לבית המשפט

ולהיחקר על הדוכן, מעמד שאינו קל, ואף לעיתים טראומטי בגילאים המבוגרים, בוודאי היה במעמד כזה כדי ליצור אצלם מתחים ולערער מצבם.

עוד ילקח בחשבון עברו הפלילי הנקי של הנאשם.

כן תילקחנה בחשבון נסיבותיו האישיות והמשפחתיות כדור שני למשפחה של ניצולי שואה, הכל כמפורט בתסקיר שירות המבחן למבוגרים.

אין בידי בית המשפט לקבל המלצת שירות המבחן לענישה במסגרת צו של"צ במקרה זה. בהמלצה זו יש כדי לחרוג ממתחם הענישה המקובל. חריגה שכזו אפשרית רק מטעמי שיקום, אך במקרה דנן - לא מצא שירות המבחן למבוגרים, כי הנאשם נכון לבחון הכשלים בהתנהגותו ובהתאם נמנע מהמלצה טיפולית. הוסף לאמור, טיב העבירות עצמן מחייב, במקרה דנן, ענישה מרתיעה בדמות מאסר בפועל ממש.

אמנם, הנאשם אף הוא מבוגר, לא כקרבנות העבירה, אך יגיע בקרוב לשנתו השבעים. אכן, עונש מאסר המושת על אדם מבוגר, במצב בריאותי שאינו שפיר, אינו שקול לעונש מאסר מקביל המושת על עברין בריא וצעיר. ראו ע.פ. 7453/09 **פלוני נ' מדינת ישראל** (2011 - פורסם במאגרים). עם זאת, הצורך ליתן ביטוי הולם לפסול המוסרי במעשיו של הנאשם - גזילת כספים מקשישים ניצולי שואה וכן שימוש לרעה, תוך הפרת אמון בוטה, בהסמכתו כעורך דין וכן נוטריון - באופן שיטתי - מחייבים תוצאה זו.

רק לאחרונה, התיחס בית המשפט העליון למשמעות השתת מאסר על נאשם מבוגר (ראו ע.פ. 4506/15 **בר ואח' נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים)) ונקבע, כי עיקרון ההלימה בעבירות בתחום הצווארון הלבן, מחייב ענישה של מאסר בפועל. יצוין, שם המדובר היה במי שהגיע לפתחו של העשור התשיעי בחייו (גיל 81).

עם זאת, בקביעת משך המאסר בפועל ינתן משקל לגילו של הנאשם.

לאחר שבית המשפט בחן את מכלול השיקולים במקרה דנן, מוצא, כי לנוכח גילו של הנאשם; היעדר הרשעות קודמות; הודאתו בעובדות כתב האישום בהזדמנות ראשונה - יושת על הנאשם עונש מאסר בפועל על הצד הנמוך של מתחם הענישה.

בד בבד עם עונש זה, יחויב הנאשם בקנס כספי משמעותי וכן בפיצוי לכל אחד מנפגעי העבירה המנויים בכתב האישום.

כן יושת על הנאשם עונש מאסר צופה פני עתיד.

סוף דבר, גוזר בית המשפט על הנאשם הענשים כדלקמן:

א. שנה מאסר בפועל;

ב. 12 חדשים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו של הנאשם ממאסר, והתנאי - שהנאשם לא יעבור עבירה מסוג פשע בניגוד לחוק העונשין תשל"ז - 1977, פרק י"א, או עבירה בניגוד לפרק ט' סימן א' לאותו חוק;

ג. 6 חדשים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו של הנאשם ממאסר, והתנאי - שהנאשם לא

יעבור עבירה מסוג עוון בניגוד לחוק העונשין תשל"ז - 1977, פרק י"א, או עבירה בניגוד לפרק ט' סימן א' לאותו חוק;

ד. קנס בסך 30,000 ₪ או 4 חדשי מאסר תמורתו;

ה. פיצוי בסך 15,000 ₪ לכל אחד מנפגעי העבירה המנויים בכתב האישום, שזהותם ידועה. התביעה תגיש, בתוך 14 יום מהיום, רשימת נפגעי העבירה ופרטיהם למזכירות בית המשפט, לצורך דיווח הפיצוי;

ו. הקנס והפיצוי ישולמו עד ליום 01/06/17.

הנאשם יתיצב לריצוי ענשו כעת.

הודעה זכות הערעור.

ניתנה היום, י"ז טבת תשע"ז, 15 ינואר 2017, במעמד הצדדים.